

Wydawca: Urząd Gminy Klucze | Druk: Grafpress

PUSTYNIA BŁĘDOWSKA

Unikatowy pod względem krajoznawczym i przyrodniczym fenomen rodzimego krajobrazu. Przez środek pustyni przepływa rzeka Biała Przemsza, w otoczeniu lasów sosnowych i łągów. Pustynia powstała sztucznie w XIII wieku w wyniku wycinki drzew potrzebnych do budowy olkuskich kopalń. Zalesiona ponownie w latach 50-tych ub. wieku. Objęcie tego obszaru programem Natura 2000 i realizacja projektów LIFE + doprowadziło do jej odlesienia i ochrony cennych napiaskowych siedlisk przyrodniczych.

GDZIE ZWIEDZAĆ?

Dojazd do Pustyni Błędowskiej znajduje się w Kluczach (parking dla autobusów na ul. Rudnickiej, przy stadionie). Samochodami osobowymi można dojechać aż na punkt widokowy na wzgórzu „Czubatka”.

Stamtąd można udać się szlakiem zielonym w kierunku Stawu Zielonego, z którego drogą leśną można dojść do samej pustyni i znajdującej się tam infrastruktury turystycznej (platformy widokowe, altany) oraz ścieżek dydaktycznych.

Można również skorzystać ze szlaku żółtego (pustynnego) - około 7-kilometrowy odcinek zaprowadzi nas z „Czubatki” do Błędowa.

Punkt widokowy na Pustynię Błędowską znajduje się także w Chechle (wzgórze „Dąbrówka”).

PUSTYNNNE CIEKAWOSTKI

POLIGON.
Pustynia Błędowska w latach międzywojennych, w czasie II wojny światowej i po wojnie była poligonem wojskowym. Obecnie jej część północna (od strony Chechła) także służy wojsku. Ćwiczą tam spadochroniarze z VI Brygady Powietrznodesantowej z Krakowa.

FATAMORGANA.
Jeszcze w latach 50-tych ub. wieku można tu było obserwować typowo pustynne zjawiska, jak miraż (fatamorgany) czy burze piaskowe.

PUSTYNIA BŁĘDOWSKA

SZLAKI TURYSTYCZNE

www.gmina-klucze.pl

WYBRANE SZLAKI TURYSTYCZNE

SZLAK ORLICH GNIAZD

— PIESZY I ROWEROWY

„Orle gniazda” to położone malowniczo ruiny i zamki na wzniesieniach, pośród wapiennych skał (od Częstochowy po Kraków). Jednym z obiektów na szlaku są ruiny zamku na wzgórzu św. Krzyża w Bydlinie. Budowla z XIV w. była początkowo zamkiem,

z czasem przekształcono ją w kościół, zniszczony podczas potopu szwedzkiego (XVII w.). W 1914 r. wzgórze było miejscem bitwy polskich legionistów (I wojna światowa).

SZLAK MARYJNY

Szlak dla pielgrzymów (wiodący z Mariazell w Austrii na Jasną Górę w Częstochowie) umożliwia wędrówkę między małopolskimi sanktuariami połączoną ze zwiedzaniem miejscowych atrakcji turystycznych. Na Szlaku znajduje się jedyne sanktuarium na terenie gminy Klucze - Sanktuarium Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych w Jaroszowcu.

SZLAK ARCHITEKTURY DREWNIANEJ

Kościół św. Marka z wolnostojącą dzwonnica w Rodakach to jeden z zabytkowych obiektów drewnianych Małopolski. Budowla datowana jest na 1601 rok, a w 2006 roku przeszła kapitalny remont. Warto także obejrzeć ekspozycje izb regionalnych w Rodakach (ul. Poprzeczna), Ryczówku (Szkoła Podstawowa) i Chechle (Dom Ludowy), gdzie zgromadzono przedmioty gospodarstwa domowego i eksponaty związane z dawnym rzemiosłem.

PRZYLASZCZKOWY SZLAK ROWEROWY

Przejazd 38-kilometrowym szlakiem możemy rozpocząć pod szkołą w Kluczach, gdzie przy parkingu znajdują się kierunkowskazy i mapa. Szlak zaprowadzi nas m.in. do Chechła (punkt widokowy Dąbrówka przy Pustyni Błędowskiej), Rodak, rezerwatu Ruskie Góry (poza terenem gminy Klucze), Krzywopłot (tam ciekawa ścieżka historyczna) i Bydlina. Stamtąd udamy się do Cieślina (kościół z 1923 r. z rzeźbami świętych autorstwa ks. Marcina Dubiela oraz figura na wodzie św. Jana Nepomucena), potem do Golczowic (pomnik powstańców styczniowych), by przez malowniczo położone Zalesie Golczowskie dotrzeć do Jaroszowca, a następnie do Klucza.

SZLAK FRONTU WSCHODNIEGO I WOJNY ŚWIATOWEJ

Na tzw. pętli bitwy pod Krzywopłotami znajdziemy pamiątki i informacje związane z miejscami, przez które w latach 1914–1915 przeszedł front Wielkiej Wojny: mogiła legionistów (krzyż) na cmentarzu w Bydlinie, zrekonstruowany obelisk św. Antoniego w Rodakach (uwieczniony na obrazie Wojciecha Kossaka „Rodaki Olkuskie 1914 – Refugium Doletium”), pomnik (krzyż) i zrekonstruowane gawry (ziemiarki) legionistów w Krzywopłotach, wiaty dla turystów i makieta bitwy w Bydlinie oraz tablice z informacjami na temat działań militarnych w Ryczówku i Chechle.

